

Hyvä ristikko (minun mielestäni)

Kun pyytää palautetta, joskus sitä myös saa! Kiitos vain sille yhdelle urhealle ja tässä toiveesi mukainen palstakirjoitus.

Jos olet seurailut kirjoituksiani, tiedät, että olen ratkonut kauan ja hartaasti. Nuorempana pääasia oli, että ristikoiia löytyi, laadulla ei niin väliä. Lehtitarjontaa oli jonkun verran kaupoiissa mutta rahavarojen kanssa oli yleensä toisin. Kokeen kymmistä sai markan mutta koska en ollut luokan välikympiä, se ansaintakeino oli hyvin satunnainen.

Vasta työelämässä pääsin parempien ristikkomarkkinoiden ääreen ja laatutietoisuus alkoi kasvaa. Sanaseppöelämän myötä olen päässyt hyvien ristikoiden pariin ihan eri tavalla kuin noin 1970-luvun kouluvuosina.

Minusta ristikko on hyvä, jos siitä löytyy hyviä sanoja, pituudella ei niin kovasti ole väliä mutta liian paljon nelikirjaimisia tekee ulkonäöstä jotenkin tukkoisen oloisen. Jos lyhyillä sanoilla on hyvät vihjeet, kyllä ne sitten paikkaansa puolustavat. Jos vihje on tyyliä "miehiä/naisia", olo on heti petetty. Moisia vihjeitä ei soisi enää ristikoiissa näkevänsä.

Vihjeitys on ristikon a ja o. Vihjeityksen tyyli riippuu ristikon ja laatijan tyylistä. On laatioita, joiden vihjeet ovat hyvin suoria ja ne johtavat (yleensä) selkeään, yksiselitteiseen vastaussanaan. Näiden ristikoi-

den ratkonnassa tieto on valtaa ja nykyään Google hoitaneekin tiedon kaivelun. Sitten ovat nämä ns. kikkailijat, joista osa ratkojista ei pidä, mutta minusta he ovat parhaita.

"Kikkailijoiden" aatelia on Toni Pitkälä, jonka aukeaman kokoiset kolmitähtiset ovat jotain tajunnanräjyttävää. Eräs edesmennyt Sanaseppo sanoi kerran, että paras ristikko on sellainen, ettei ensimmäiseen kahteen viikkoon tarvitse kynään tarttua, ristikkoa vain katsotaan. Sellaisia Tonin ristikot ovat parhaimmillaan. Joskus sitä ratkotaan kirjaimellisesti kirjain kerrallaan, katsotaan sopsiko kirjain kokonaisuuteen ja ellei sovi, aloitetaan alusta. Ja kun ristikko on valmis, se on valmis. Lopputulosta ei tarvitse epäillä.

Hyvä ristikko on myös ulkonäöltään siisti. Eri suuntiin harottavat vihjeet, monenkirjavat fontit ja huitaisten tehdyt piirroksot eivät hirveästi houkuta. Pienet, epäselvät kasvokuvat pitäisi kyllä kieltää. Jos kuvasa on joku 70 vuotta sitten henkensä heittänyt äijä, olisi ehkä parempi keksiä joku sanallinen vihje eikä kiusata ratkojaparkoja mokomalla. Varsinkin silloin, kun vastaus-sanassa on piilokirjaimia, haasteesta voi tulla ylipääsemätön.

Hyvä ristikko ei myöskään sorru alatyylisiin tai hävyttömyyksiin tai pilkkaa kohteitaan. Hyvä ristikko noudattaa ristikkosääntöjä, jotka Vuokila ja Hyvönen julkaisivat kirjassaan MMM Sanaristikot (Otava 2004). Hyvä ristikko rassaa sopivasti aivosoluja ja sen seurassa viihtyy, joskus pienen tovin, joskus sen pari viikkoa.

Hyviä ristikoiia ja joulunpyhiä kaikille!

Riitta Rustari
riitta.rustari@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi